

Απόφαση
της Συνέλευσης των φοιτητών και φοιτητριών του Προγράμματος
Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΤΔΕ ΑΠΘ
«Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση, Κοινωνία και Παιδαγωγική»

Κατόπιν της πρόσφατης απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος για την διεξαγωγή των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου εξ' αποστάσεως, ως μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «*Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση, Κοινωνία και Παιδαγωγική*» αποφασίσαμε ότι είναι χρέος μας να εκφράσουμε την αντίθεσή μας στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Περαιτέρω, αφορμή του παρόντος κειμένου αποτελεί, η συνεχόμενη πίεση της ακαδημαϊκής κοινότητας, και συγκεκριμένα της Συγκλήτου των Πρυτάνεων, για την αποδοχή της πρότασης για την ίδρυση της Ειδικής Ομάδας Προστασίας Πανεπιστημιακού Ιδρύματος, μιας ειδικής ομάδας που θα αναφέρεται και θα λογοδοτεί στην Ελληνική Αστυνομία.

Τα Ελληνικά Πανεπιστήμια και η Ελληνική δημόσια εκπαίδευση βρίσκονται εδώ και χρόνια σε μία διαδικασία επίμονης, αθέατης και σταδιακής ιδιωτικοποίησης του δημόσιου χαρακτήρα τους, μία διαδικασία που παραβιάζει καθολικά και βασικά δικαιώματα για την μόρφωση και τη Παιδεία. Η Παιδεία, και συγκεκριμένα η τριτοβάθμια εκπαίδευση, αντιμετωπίζει υποχρηματοδότηση, ελλείψεις υλικοτεχνικών υποδομών και προσωπικού, με το κράτος να αποσιωπά και να υποκινεί επιπλέον διαδικασίες, οι οποίες έχουν ως σκοπό την εκπλήρωση συμφερόντων συγκεκριμένων ομάδων από συγκεκριμένες ιδεολογικές ατζέντες. Όλες οι κυβερνήσεις των τελευταίων ετών προωθούν πολιτικές, οι οποίες ως σκοπό έχουν την εξυπηρέτηση των επιχειρηματικών συμφερόντων, προωθώντας την εμπορευματοποίηση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Με πολλά και περίτεχνα εργαλεία εκβιασμού «*εισάγουν*» την λογική της επιχείρησης και αλλοιώνουν τον χαρακτήρα των δημόσιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Όλα τα παραπάνω δεν είναι ιδεολογικά ουδέτερα: φέρουν την ιδεολογική σφραγίδα του νεοφιλελευθερισμού.

Με γνώμονα λοιπόν τα παραπάνω, θα θέλαμε να τονίσουμε τα εξής:

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση και διδασκαλία.

Ζούμε σε μία εποχή συνεχών κοινωνικών και πολιτικών αναταραχών, όπου κυβερνήσεις και πολιτική υποβαθμίζουν συνεχώς την παιδεία και τα δικαιώματά μας σε αυτήν. Εμείς, ως ένα σύνολο ενεργών και μη εκπαιδευτικών, είμαστε εκείνη η ομάδα που βιώνει τα απόνερα αυτών των πολιτικών πρώτοι από όλους. Το Υπουργείο Παιδείας αντάμειψε τις προσπάθειες των εκπαιδευτικών να κρατήσουν την εκπαίδευση των παιδιών μας ζωντανή μέσω της τηλεεκπαίδευσης, με το ψήφισμα ενός νομοσχεδίου που υποβιβάζει τον ρόλο μας, και την Παιδαγωγική ως επιστήμη. Ένα νομοσχέδιο που ψηφίστηκε κατά τη διάρκεια καθολικού lockdown, όπου τα χέρια μας ήταν δεμένα και τα στόματά μας φιμωμένα.

Τώρα, δέκα μήνες μετά έχουν επιστρέψει όλοι οι συνάδελφοι και όλες οι συναδέλφισσες εκπαιδευτικοί και όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες στη θέση τους, στη σχολική τάξη. Οι συνθήκες εξακολουθούν να είναι απαράδεκτες, 25 παιδιά ανά αίθουσα, «*στοιβαγμένα*» και στριμωγμένα, χωρίς τη δυνατότητα να τηρηθούν τα ισχύοντα υγειονομικά πρωτόκολλα, θέτοντας σε κίνδυνο

εκπαιδευτικούς, μαθητές και μαθήτριες, με τους τελευταίους και τις τελευταίες να αγωνίζονται για καλύτερες συνθήκες εργασίας, μάθησης και για το δικαίωμά τους στη γνώση.

Κατόπιν της ενημέρωσής μας από τους καθηγητές και τις καθηγήτριες του τμήματος για την απόφαση να γίνουν τα μαθήματα μας εξ αποστάσεως, αλλά και τους λόγους που οδήγησαν στην απόφασή αυτή, ακολούθησε συζήτηση της ολομέλειας των φοιτητών και των φοιτητριών του δευτέρου έτους της κατεύθυνσης «*Κοινωνία, Εκπαίδευση και Παιδαγωγική*» όπου συμφωνούμε ως προς τα εξής :

Η υγειονομική κρίση που περνάει όλος ο πλανήτης «*μεταμορφώνει*» την εξ αποστάσεως διδασκαλία ως αναγκαστική και υψίστης σημασίας λύση. Κατά τη γνώμη μας η εξ αποστάσεως διδασκαλία αποτελεί πρόσχημα της κυβέρνησης για την υπερνίκηση της αντίστασης των εκπαιδευτικών για συγκεκριμένες αλλαγές στο πεδίο της εκπαίδευσης, οι οποίες, όπως έχει δείξει και τον παρόν, βασίζοντας στον πεδίο της νεοφιλελεύθερης αναδιάρθρωσης. Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση «*ντύνεται*» με τον μανδύα της αναγκαστικής και έσχατης λύσης για την ασφάλεια μαθητών, μαθητριών και εκπαιδευτικών, αλλά ουσιαστικά η ίδια αποτελεί το μέσο προώθησης των νεοφιλελεύθερων και νεοσυντηρητικών εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων της κυβέρνησης, που υπό άλλες συνθήκες οι απόπειρες της κυβέρνησης θα συναντούσαν τις αντιστάσεις της εκπαιδευτικής κοινότητας. Οι μαθητικές κινητοποιήσεις λίγο μετά την έναρξη της σχολικής χρονιάς αυτό δείχνουν.

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση απόλυτα ευθυγραμμισμένη με την ανάγκη του κεφαλαίου για την «*παραγωγή*» εργατικών χεριών με το λιγότερο δυνατό κόστος, αποτελεί υποβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της παιδαγωγικής σχέσης, μίας εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης που απ' ό,τι φαίνεται, ήρθε για να μείνει. Απομακρύνει τον/την εκπαιδευτικό από τους μαθητές και τις μαθήτριες του/της, καθιστώντας την απόστασή αυτή, σχεδόν φυσική. Είναι πλέον αδύνατη η δημιουργία στενών παιδαγωγικών σχέσεων και δεσμών και η κατανόηση των αναγκών των μαθητών και μαθητριών, εφόσον πλέον η απόσταση είναι αδύνατο να μειωθεί. Η διδασκαλία ως διανοητική δραστηριότητα και επικοινωνία προϋποθέτει την ορατότητα των σωμάτων που είναι φορείς συναισθημάτων και οι μόνοι εκφραστές ουσιαστικής επικοινωνίας. Η εξ αποστάσεως διδασκαλία ενισχύει την μονοδιάστατη ροή της πληροφορίας από τον/την εκπαιδευτικό στους μαθητές και αναπαράγει ενισχυμένες τις ιεραρχικές σχέσεις εντός της ψηφιακής αίθουσας. Παραμερίζεται λοιπόν η παιδαγωγική σχέση και κύριο μέλημα είναι η εκπλήρωση των εκπαιδευτικών στόχων μετατρέποντας την ίδια την επιστήμη της παιδαγωγικής σε μία μηχανιστική προσέγγιση της γνώσης. Το σχολείο και το Πανεπιστήμιο δεν προσφέρει πλέον μεθόδους «*παραγωγής*» και δημιουργίας της γνώσης, αλλά μετατρέπεται σε μία παρακαταθήκη γνώσεων η οποία πρέπει να μεταφερθεί πάση θυσία. Τα παραπάνω, μας οδηγούν σε μία παρομοίωση του σχολείου και του πανεπιστημίου με εργοστάσιο, μία παρομοίωση που ακούμε όλοι συχνά, αλλά δε θα μπορούσε να είναι πιο επίκαιρη και έγκυρη στη παρούσα συγκυρία.

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση δίνει τη δυνατότητα στη κυβέρνηση να μετατρέψει τις μοναδικές «*κοιτίδες γνώσης*», τα σχολεία μας και τα πανεπιστήμια, σε εργοστάσια, με προϊόν παραγωγής τη γνώση και τους/τις μαθητές/ριες μας. Μία μετατροπή που χρόνια νεοφιλελεύθερες πολιτικές προσπαθούσαν να καταφέρουν, βρίσκοντας όμως ως εμπόδιο εμάς, τους/τις εκπαιδευτικούς που παλέψαμε, παλεύουμε και θα παλεύουμε να κρατήσουμε την εκπαιδευτική διαδικασία ζωντανή. Και

αυτό εννοούμε όταν λέμε ότι η εξ αποστάσεως εκπαίδευση αποτέλεσε πρόσχημα για τη κυβέρνηση για την εφαρμογή πολιτικών που υπό άλλες συνθήκες δε θα έβρισκε έδαφος. Γιατί εμείς ήμασταν, είμαστε και θα είμαστε εκείνοι και εκείνες που θα κρατάμε αντίσταση, θα κρατάμε την παιδεία ζωντανή.

Παράλληλα, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η οποία πλήττεται δεκαετίες από προβλήματα τα οποία αναφέραμε και παραπάνω, μειώνονται οι θέσεις του προσωπικού καθαριότητας για το πανεπιστήμιο, την ίδια στιγμή που η κυβέρνηση θέλει να δημιουργήσει νέο αστυνομικό σώμα για την προστασία του χώρου του Πανεπιστημίου. Η περαιτέρω αυτή μείωση του προσωπικού καθαριότητας, με την παράλληλη πρόθεση για αύξηση του προσωπικού αστυνόμευσης, αποτελεί κατά τη γνώμη μας μία πράξη πρόκλησης από τη πλευρά της κυβέρνησης. Αυτό γιατί από τη στιγμή που δεν φρόντισε την υγειονομική ασφάλεια των φοιτητών και των φοιτητριών με την πρόσληψη προσωπικού υγείας, ώστε να επιστρέψουμε με ασφάλεια εκεί που ανήκουμε, στα έδρανα των πανεπιστημίων, προκαλεί με την πρόσληψη επιπλέον προσωπικού «ασφαλείας». Μία τέτοια πράξη, αποτελεί προσπάθεια κοροϊδίας του φοιτητικού πληθυσμού, συκοφαντώντας για άλλη μία φορά τη δημόσια πανεπιστημιακή εκπαίδευση, η οποία αποτελεί το «αγκάθι» για τις νεοφιλελεύθερες κυβερνήσεις, αφού το Πανεπιστήμιο αποτελεί, αποτελούσε και θα αποτελεί, χώρο ελεύθερης έκφρασης, αμφισβήτησης και κριτικής των κυρίαρχων ιδεολογημάτων.

Πανεπιστημιακή Αστυνομία

Οι επιδιώξεις της κυβέρνησης για την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την εμπορευματοποίησή της έγιναν ορατές από την πρώτη κιόλας στιγμή της κατάργησης του Πανεπιστημιακού Ασύλου. Ήδη η Υπουργός έχει προαναγγείλει την κατάθεση νομοσχεδίου για τα ΑΕΙ, απόρροια της «Έκθεσης Πισσαρίδη», μια έκθεση απόλυτα συντεταγμένη και πειθαρχημένη στις νεοφιλελεύθερες επιταγές της ΕΕ και του ΟΟΣΑ. Τις τελευταίες ημέρες η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων πιέζει τη Σύγκλητο των Πρυτάνεων να αποδεχτεί την πρόταση για την ίδρυση της Ειδικής Ομάδας Προστασίας Πανεπιστημιακού Ιδρύματος, μιας ειδικής ομάδας που θα αναφέρεται και θα λογοδοτεί στην Ελληνική Αστυνομία.

Οι δυσλειτουργίες του δημόσιου πανεπιστημίου, ως απόρροια της ελλιπούς κρατικής μέριμνας, αποσιωπούνται τεχνηέντως με την αναπαραγωγή ρητορικών που απευθύνονται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες, χαρακτηρίζοντάς τους/τες «ανάγωγους ταραχοποιούς» και «θρασίμια». Μια ρητορική προβληματική, η οποία χρησιμοποιείται κατά κόρον για την προβολή του πανεπιστημιακού ασύλου ως χώρου ανομίας. Οι κυρίαρχες δυνάμεις που για χρόνια κατηγορούν το δημόσιο πανεπιστήμιο για τις ανεπάρκειές του, οι ίδιες αυτές δυνάμεις εξυπηρετούν την αγοραία αντίληψη για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, προσπαθώντας παράλληλα να μας πείσουν ότι το μέτρο της αστυνόμευσης έχει ως στόχο την καταπολέμηση της «ανομίας» στους χώρους του πανεπιστημίου και τη βελτίωση των παρεχόμενων «υπηρεσιών». Τα ΜΜΕ που τάσσονται υπέρ του, πολλά υποσχόμενου, σλόγκαν για την επιβολή «νόμου και τάξης», λαιδορούν αδιάκοπα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας και συνηγορούν στη σύσταση σωμάτων ασφαλείας εντός των δημόσιων πανεπιστημίων, με αρμοδιότητες σύλληψης και προανάκρισης.

Η ίδρυση της συγκεκριμένης ομάδας, υπό την σκέπη της ΕΛΑΣ, είναι ένα ακόμα μέτρο κρατικού ελέγχου και καταστολής των αγώνων του φοιτητικού κινήματος. Άλλωστε, το τελευταίο διάστημα

γίναμε μάρτυρες της αυθαίρετης αστυνομικής βίας με πρόσφατα περιστατικά την πορεία της 17ης Νοεμβρίου και τα γεγονότα που συνέβησαν στην ημέρα μνήμης της δολοφονίας του Αλέξη Γρηγορόπουλου.

Σημαντικό είναι επίσης να σημειώσουμε ότι, όπως και στη περίπτωση του νομοσχεδίου της Υπουργού Παιδείας που αναφέραμε παραπάνω, έτσι και σε αυτή τη περίπτωση, οι προσπάθειες πειθούς για την ίδρυση της Ειδικής Ομάδας Προστασίας Πανεπιστημιακού Ιδρύματος, έγιναν «*κεκλεισμένων των θυρών*». Έγιναν με τους φοιτητές, τις φοιτήτριες και την πανεπιστημιακή κοινότητα κλεισμένους και κλεισμένες στα σπίτια τους, σε μία προσπάθεια «αναγκαστικής πειθούς» της πανεπιστημιακής κοινότητας στην υιοθέτηση πρακτικών συστολής.

Δεν θα πατήσει όμως κανένας σίγαση στη φωνή μας. Καμία κυβέρνηση δεν θα αφήσουμε να ανατρέψει τον χαρακτήρα του Πανεπιστημίου που εμείς θέλουμε. Το Πανεπιστήμιο είναι και θα πρέπει να παραμείνει ανοιχτό, η κερκόπορτα είναι αυτή που θα πρέπει να κλείσει! Τα Πανεπιστήμια είναι φορείς δημόσιας συζήτησης, χώροι καλλιέργειας της συντροφικότητας και της αλληλεγγύης και χώροι συζήτησης των κοινωνικών προβλημάτων. Τα Πανεπιστήμια ανήκουν στους φοιτητές και στις φοιτήτριές τους.

Εν κατακλείδι, η πανδημία του COVID-19 αποκάλυψε πολλά από τα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά προβλήματα που υπήρχαν καιρό στην εκπαίδευση. Εκτός από αυτή την αποκάλυψη όμως, αποτέλεσε και τη βάση για την εφαρμογή συντηρητικών και νεοφιλελεύθερων πολιτικών που «*υπόγεια*», αντίστοιχες κυβερνήσεις, προσπαθούσαν να περάσουν χρόνια τώρα, πατώντας πάνω στην ανασφάλεια και τον φόβο των πολιτών. Εμείς λοιπόν, ως σύνολο φοιτητών και φοιτητριών εκφράζουμε την πλήρη αντίθεση μας στη λογική που ακολουθείται, καθώς και την πλήρη επαγρύπνηση απέναντι σε οτιδήποτε θα ακολουθήσει στο μέλλον.

Είμαστε εδώ για να ταχθούμε ενάντια στην περαιτέρω ιδιωτικοποίησή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενάντια στον κρατικό έλεγχο, στην καταστολή των φοιτητικών αγώνων και στην καταπάτηση των εκπαιδευτικών δικαιωμάτων. Τα πανεπιστήμια δεν μπορούν και δεν πρέπει να λειτουργούν σε καθεστώς επιτήρησης. Τα πανεπιστήμια ανήκουν στους φοιτητές και στις φοιτήτριες και όχι στην αστυνομία. Καλούμε τους συλλόγους φοιτητών και φοιτητριών καθώς και την πανεπιστημιακή κοινότητα να αγωνιστούμε με κάθε μέσο για να μην υλοποιηθεί το σχέδιο της κυβέρνησης για την σύμπραξη του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Π.Μ.Σ «Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση, Κοινωνία και Παιδαγωγική»